

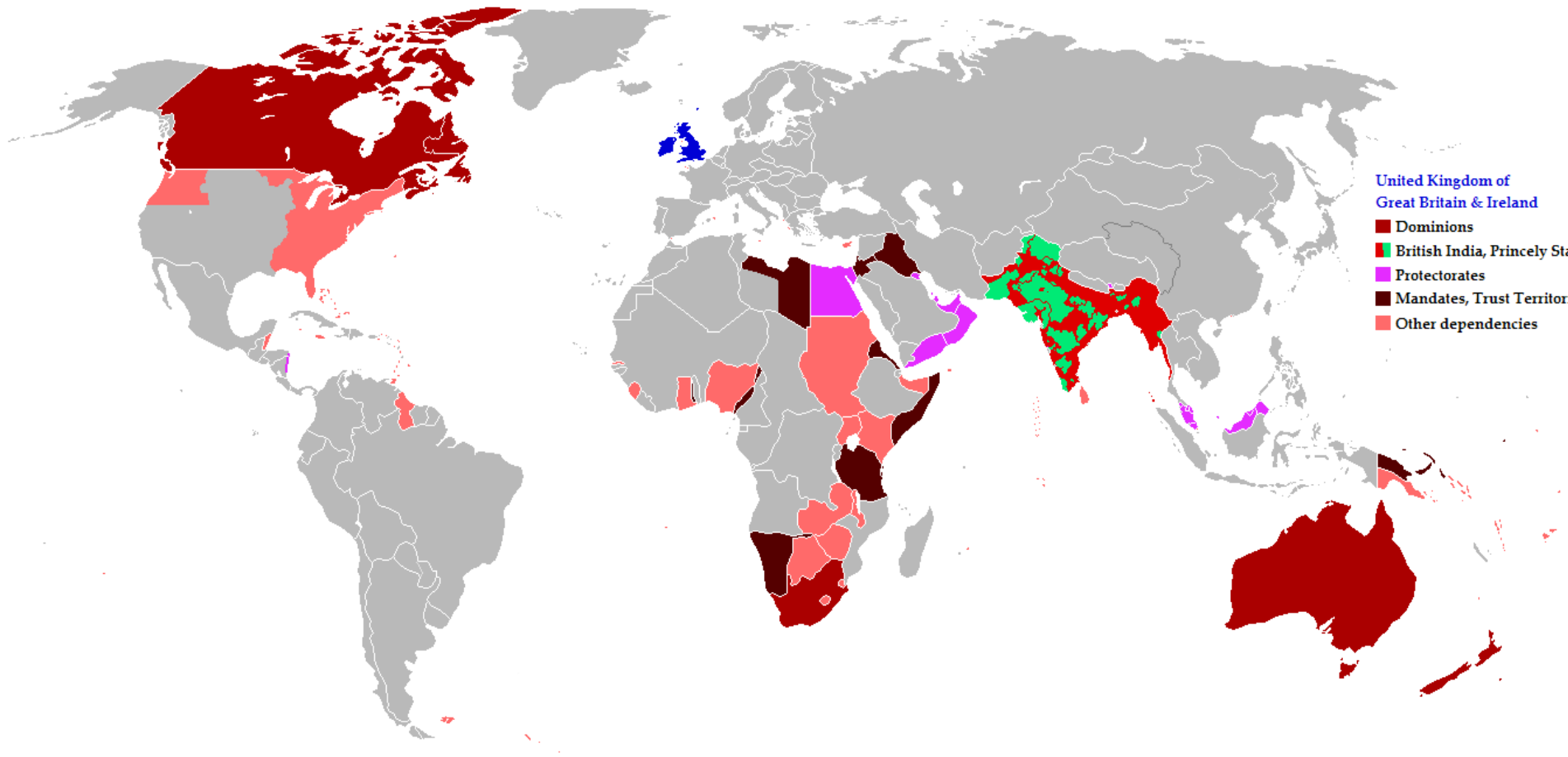
Etablování současné světové ekonomiky II.

Úvod do mezinárodních vztahů 2019

„Pax Britanica“ (1815-1913)

- Průmyslová revoluce;
- Imperiální války s rivaly (Nizozemí a Francie);
- Otevírání trhů (zapojení východních říší) - imperiální dělba práce;
- Transformace obchodních toků a pozice v mezinárodní dělbě práce ve světové ekonomice;
- Centrum vs. periferie ve světové ekonomice;
- „Contenders“...

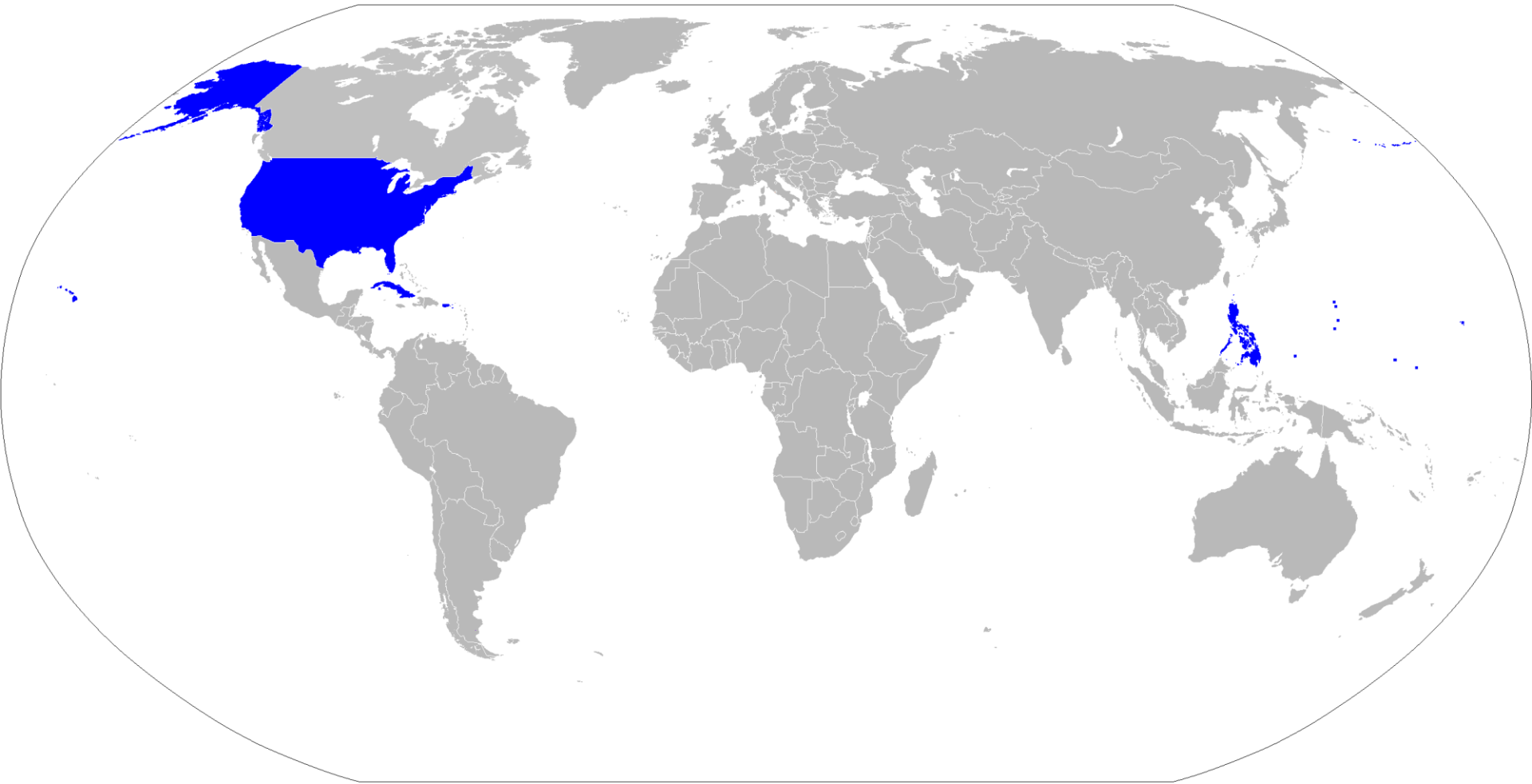
Britské impérium

Jamestown (1607); Barbados (1627); Jamaica (1655); Hudson (1670); Plassey (1757); Australia (1787); Cape (1806); Singapore (1819); Malaca (1824); Opium wars (1839-1860); Raj (1858)...

Americké „impérium“

Perry-Japan (1853); Philippines 1898-1935 (1946); Puerto Rico 1898;
Am.Samoa 1899; Guam 1898; Cuba 1899-1902; Pan.canal 1903-1979;
Dom.rep. 1916; Haiti 1915-1934;

Copyright 1869 by J. M. Smith & Co. New York

SCHOOL BOOK

OVERLAND MAIL
US

27

Období světových válek (1913-1945)

- Dezintegrace světové ekonomiky a protekcionismus;
  - reparace a dluh; pokles komoditních cen; rozpad zlatého standardu; krize 1929-1932;
- Konfliktní povaha mezinárodních ekonomických vztahů.

„Pax Americana“ (1945-1989)

- Kapitalistická ekonomická soustava (triáda);
- Hegemonie USA (benevolentní vůdcovství);
- Liberalizace obchodu a rychlý hospodářský růst;
- Liberalizace kapitálových toků – krize (1970s).

Období intenzivní interdependence (1970s -)

- Jednotná integrovaná světová ekonomika (integrace východního bloku - TEs);
- Volné kapitálové, investiční a obchodní toky;
- Nerovnoměrná konvergence:
  - NICs: Japonsko; J.Korea +3; JVA...
  - Emerging markets (EMs): Čína, Indie, Brazílie, Mexiko.

Politika hospodářského rozvoje

- Od 1945 – **50 let rozvojové politiky** – růst rozdílů mezi bohatými a chudými (?)
- **Chudoba:**
  - materiální aspekty by měly být zajištěny prostřednictvím **trhu a peněz** (chudý je kdokoliv mimo trh);
  - prostřednictvím přirozené míry **soběstačnosti a komunitně** regulovaných společných zdrojů (preference soběstačnosti místo trhu).
- Po **1945 vítězství liberálního vidění** + spojení **rozvoje** a hospodářského **růstu**.
- Do 1970s: strategie **nahrazování importů** (LATAM, Východní a Jižní Asie);
- 1980s **Neoliberální obrat** – Washingtonský konsenzus;
- **Development state** – interpretace: státní zásahy a průmyslové politiky nezbytné v klíčové fázi rozvoje „late-developers“;

Globální dělba práce

Vyspělé průmyslové země (AICs)

- **Kapitálově** a kvalifikačně **náročné** zboží (léky, software, biotechnologie, telekomunikace, letectví, výzkum a vývoj)..

Nově industrializované země (NICs)

- **Dospělé** a relativně standardizované zboží kapitálově náročné (polovodiče, počítače, automobily, ocel) – ještě ne inovace..

Druhá vlna NICs

- *Zboží **náročné na práci** (obuv, textil, montované produkty) – ještě ne kapitálově náročné zboží..*

Ostatní rozvojové země (DCs)

- **Komodity** využívající přírodní zdroje (paliva, nerosty, zemědělské plodiny)... nízké zapojení.